

Signalenbundel

Bruggen voor Jongeren

Inhoud

1. Welke ervaringen heb je met de dienst EPSI van AZ Sint-Jan?.....	2
2. Op welke praktijken stoot je die niet koosjer aanvoelen of zijn tijdens de zoektocht naar een woonst voor een jongere?.....	4
3. Werk je met anderstalige jongeren in je organisatie?.....	8
4. Steeds meer jongeren kennen op jongere leeftijd een volledige vroegtijdige schooluitval?	

1. Welke ervaringen heb je met die dienst EPSI (Eenheid voor Psychiatrische SpoedInterventie) van AZ Sint-Jan?

Uit alle antwoorden die ons bereikten kon onderstaande algemeen gesteld worden.

Communicatie

- Moeizame (gebrekkige of geen) communicatie vanuit de epsidienst naar aanmelder (hulpverlener) en dit zowel bij aanmelding, tijdens verblijf als in nazorg.
- Informatie stroomt niet of zeer gebrekkig door binnen de werking.
Jongere dient vaak meermaals zijn verhaal te doen. Collega's van epsi zijn vaak niet op de hoogte van de situatie.

Werkwijze/aanmeldingsprocedure

- Te onduidelijk in welke situaties er beroep gedaan kan worden op de epsidienst.
Te vaak geen duidelijke reden om niet tot opname over te gaan. Soms ook tegenstrijdigheden zoals niet opnemen wegens te veel onder invloed van ... maar ook het is geen crisis meer omdat hij/zij niet meer onder invloed is.
- Onduidelijkheid over manier van aanmelden.
Onvoorspelbaarheid is groot: bij gelijkaardige situaties wordt er in de ene situatie wel overgegaan tot opname en in de andere situatie niet.
Er wordt opgemerkt dat er hoofdzakelijk naar huisartsen en psychiaters geluisterd wordt. Hulpverleners hebben vaak het gevoel niet au serieus genomen te worden en dat hun deskundigheid niet erkend wordt. Ook vaak het gevoel van niet gewenst te zijn met hun jongere.
- Onduidelijkheid over tijdstip van aanmelden.
24/24 zoals website epsi vermeldt of enkel na 18u zoals meermaals werd aangegeven?
- Zeer lange wachttijd alvorens gehoord te worden.

Inhoudelijke werking

- Epsi vult de begrippen 'ernst', 'acuut' en 'gevaar' anders in.
- Nemen geen actieve houding aan in geval gedwongen opname aan de orde is.
Gaaf hier over dat aanmelders steun zoeken bij epsi in zo'n situatie daar dit vaak onbekend en complex terrein is. Misschien geen opdracht voor epsi maar is niet duidelijk.
- Context wordt meer niet dan wel betrokken tijdens de opname.

- Voor bepaalde doelgroepen zeer geringe kans tot opname.
Gaat over minderjarigen, GES problematiek, agressieproblematiek en tot de doelgroep jongeren in het algemeen.

Positieve ervaringen

- Zijn erg situatie- en persoonsgebonden. Lijkt geen resultaat te zijn van de manier waarop de dienst is georganiseerd.
- Positieve samenwerkingen komen hoofdzakelijk uit de GGZ hoek.

Deze beeldvorming maakt duidelijk dat er zich frequent situaties voordoen waar vragen bij gesteld kunnen worden. Echter is het hierdoor ook duidelijk geworden dat zowel het werkveld als de dienst EPSI elkaar niet goed kennen. Er zijn veel aannames (al dan niet gebaseerd op feiten) en verkeerde en niet uitgesproken verwachtingen naar elkaar toe. Dit geeft vaak frustraties aan beide kanten wat dan weer een goede samenwerking in de weg staat.

Dit doet ons besluiten dat elkaar leren kennen en de manier van werken begrijpen de eerste stap in het proces zal zijn.

Acties

- Er werd een overleg ingepland met de dienst EPSI om onze bevindingen aan te kaarten en na te gaan hoe we elkaar beter kunnen vinden en begrijpen.
In het kort kan je stellen dat hetgeen vermoed werd ook is bevestigd. We kennen elkaar niet waardoor er ook maar een beperkt begrip is naar elkaar toe als er beslissingen genomen worden.
- Om tegemoet te komen aan de basis van vastgesteld probleem zal het volgend netwerkmoment van BvJ in december 22 volledig in het teken staan van 'acute psychische interventie'. De dienst EPSI heeft hierin zijn rol te spelen maar is niet de enige partner waar beroep op gedaan kan worden.

Status

- In proces (zie acties hierboven).

2. Op welke praktijken stoot je die niet koosjer aanvoelen of zijn tijdens de zoektocht naar een woonst met een jongere?

Beeldvorming feedback signalen woonmarkt

- Onderstaande feiten worden veelvuldig aangegeven tenzij expliciet anders vermeld.

Woonkwaliteit

- Financieel haalbare woningen voldoen vaak niet aan woonkwaliteit + telkens enorm veel kandidaten wegens lage huurprijs.
- Panden aan te hoge huurprijs volgens geboden kwaliteit.

Redenen om uit de boot te vallen/geen kans te krijgen op de huurmarkt

- Geen loonbrief kunnen voorleggen
- Enkel (papieren) huurwaarborg via ocmw kunnen aanreiken (via privé huurmarkt)
- Jonge leeftijd + versterkt indien geen arbeidscontract kan voorgelegd worden
- Migratie-achtergrond: wordt bevestigd door ECCAR onderzoek (er wordt gediscrimineerd)
- Ambtshalve geschapt en geen referentie-adres
- Inkomensbron: vooral leefloon, werkloosheidsuitkering
- 1/3 regeling dat (strikt) gehanteerd wordt
- Aanwezigheid van een beperking of uit opname psychiatrie komen (stigma psy)

Bijkomende redenen om uit de boot te vallen

- Telkens veel kandidaten waardoor er erg selectief gekozen wordt: niet alleenstaand, geen kinderen, geen huisdieren, ...
- Wanneer vluchtelingen erkend (verblijfsvergunning) worden komen ze onder druk te staan om een woning te vinden waardoor ze noodgedwongen niet lokaal kunnen blijven en dus nergens rechten opbouwen (noodzakelijk voor sociale huisvesting).

Praktijken vanuit de privéhuurmarkt

- Ouders/contextfiguren gevraagd om mee te tekenen en dus "garant" te staan voor huur.
- Voor een vlaams klinkende naam is het pand nog vaak te huur terwijl op hetzelfde moment de boodschap wordt gegeven dat het pand reeds verhuurd is als iemand met een niet-vlaams klinkende naam interesse heeft (Bart zal vlugger een afspraak krijgen dan Mohammed). Dit wordt bevestigd door het ECCAR onderzoek.
- Pand is verhuurd maar blijft nog weken online te huur te staan.
- Sommige panden worden met zeer weinig foto's online gezet. Bij bezoek wordt het duidelijk daar de woonkwaliteit te wensen overlaat.
- Bijkomende kosten voor bijvoorbeeld plaatsbeschrijving.
Opzoekwerk leert me dat de kosten gedeeld dienen te worden door huurder en verhuurder.

- Online vragenlijst moeten invullen. Laat voorselectie toe.
- Om als volle kandidaat huurder aanzien te worden reeds maand huur betalen (2x aangegeven).
- Geen of zeer beperkte communicatie/antwoord na kenbaar maken interesse te hebben of bij effectieve kandidaatstelling.

Uitzonderingen/wanneer lukt het wel

- Geluk hebben op een 'sociaal voelende' huurder te stoten
- Inzet Huizen van Vrede
- Stevige contextfiguur van jongere die betrokken is. Kan aan de andere kant ook averechts werken want er moet wel iets mis zijn als de jongere ondersteuning nodig heeft. Beide richtingen dus.
- In een aantal situaties wordt er aangegeven dat er zeer correcte benaderingen zijn geweest. In alle voorbeelden gaat het over jongeren die effectief de mogelijkheid gekregen hebben om te huren.

Sociale verhuurkantoren

- Aanmeldingsprocedure neemt tijd in beslag + verzamelen van heel wat administratie.
- Moeilijk om woonnood te kunnen bewijzen.
- In geval van co-ouderschap kunnen kinderen bij de ene ouder niet overnachten daar hij/zij geen recht heeft op een woning met meerdere kamers als je zogezegd alleenstaand bent.
- Regionale binding (een periode onafgebroken in de regio wonen) wordt steeds belangrijker, dwz dat jongeren die tijdelijk elders onderdak vonden, uit detentie komen, uit opname komen,... nauwelijks nog kans zullen maken.

Andere

- Gedoogbeleid om domicilie-adres op kot te zetten als student wordt strenger. Een studie met onvoldoende uren wordt steeds minder gedoogd.
- Tijdelijke huisvesting is in Brugge niet mogelijk wegens niet conform de huurwetgeving. Lege panden blijven dus leeg staan.
- FB-oplichters die geld vragen in ruil om voorrang te krijgen bij huisbezoeken

Algemeen gesteld

- Duidelijke selectie (discriminatie) op basis van burgerlijke stand, leeftijd, inkomensbron en al dan niet migratie-achtergrond.
- Geen of zeer beperkt communicatie van immokantoren bij het tonen van interesse in een pand.
- Bijna onmogelijk om een woning te huren op privé huurmarkt met leefloon.

- Organisaties die beperkt in contact komen met de woonproblematiek geven aan vooral op volgende te stoten:
 - Jongeren met migratie-achtergrond krijgen zeer moeilijk een kans.
 - In vraag stellen van de inkomensbron
- Zeer moeilijk opvang te vinden voor gezinnen die uit huis gezet zijn geweest.
 - In coronatijden veel minder het geval
 - Rechtenbundel is helpend en ondersteunend
- Indien het lukt om alleen te gaan wonen is er weinig mogelijkheid om ondersteuning (vooral rond administratie) te installeren.

Wonen vanuit hulpverlening

- Wegens lange wachtlijsten TCK/CBAW zijn jongeren soms gedwongen om in onveilige woonomstandigheden te blijven wonen (afwezigheid opvoedingsfiguren, ifg, ...)

'Iedereen heeft het recht een menswaardig leven te leiden. Dit recht omvat het recht op een behoorlijke huisvesting' staat sinds 1993 in artikel 23 van de Belgische Grondwet te lezen. Ook de Vlaamse Wooncode gaat uit van dit woonrecht: 'Iedereen heeft recht op menswaardig wonen,' staat er.

Maar laat het duidelijk zijn dat de praktijk er voor meerdere groepen in onze samenleving er helemaal anders uitziet. Het gaat niet goed met het recht dat iedereen recht heeft op een behoorlijke huisvesting. Veel jongeren vallen uit de boot wegens allerlei redenen die hierboven werden opgesomd. Extra pijnlijk aan dit verhaal is dat een heel aantal rechten pas aangesproken kunnen worden indien de persoon over een verblijfsadres beschikt. Het moet niet gezegd dat wonen een effect heeft op alle levensdomeinen.

Daarbovenop komt het gegeven dat 'wonen' een zeer complexe materie is.

- Je hebt verschillende overheden die bevoegd zijn voor de materie of een stuk er van.
- Je hebt het kluwen van immokantoren, particuliere verhuurders en een versnipperd veld van sociale verhuurkantoren (al wordt er gewerkt aan dit laatste).
- Er is schaarste op de huurmarkt.
- Creatief wonen en alternatief wonen wordt wettelijk vaak niet ondersteund.
- Verschillende inkomensbronnen veranderen mee naargelang 'gezinssamenstelling' (ook als je geen partnerrelatie hebt met de samenwonende(n)).
- Huurprijzen buiten proportie.
-

Je merkt het: er moet op vele nagels tegelijk geslagen worden waarbij je als middenveld vooral veel niet in eigen handen hebt. Het is blijvend proberen om kiezelstenen in een rivier te verleggen. Het

oppervlaktewater zal niet anders stromen (dan moet iedereen mee) maar op de bodem misschien ooit wel.

Onze acties mag je dan ook in dit licht interpreteren.

Acties

- De verzamelde feedback werd mee opgenomen in het document 'De 7 zonden van het woonbeleid' dat op 26 april 2022 gepresenteerd werd in De Republiek in aanwezigheid van lokale politici.
- Met een heel aantal partners uit het sociale werkveld wensen we de 'Woonraad Brugge' nieuw leven in te blazen en er een actief overlegorgaan van te maken.
- Feedback over dit thema wordt steeds meegenomen naar relevante fora.
- Op 15 juni 2022 heeft er een webinar met de huurdersbond plaatsgevonden waar verder werd ingegaan op de feedback en tevens afgetoetst aan de wetgeving.
- Het gedwongen huwelijk van de sociale verhuurmaatschappijen wordt op de voet gevolgd en dan in het bijzonder hun nieuw toewijsbeleid. Hier proberen we vooral invloed te hebben op het doelgroepenplan dat lokaal bepaald wordt en in de praktijk zal uitmaken welke groepen er al dan niet uitgesloten zullen worden.

Status

Dit thema is een continu proces.

Vragen uitgestuurd mei 2022 (in behandeling)

3. Werk je met anderstalige jongeren in je organisatie?

4. Steeds meer jongeren kennen op jongere leeftijd een volledige vroegtijdige schooluitval?